

גלוית נוף

מהו צילום נוף טוב? מה זווית הצילום המומלצת כדי 'להרגיש' את הנוף? באיזו שעה כדאי לצלם? על מה כדאי לחשוב רגע לפני שמצלמים? והאם ניתן להפיק תמונות נוף טובות גם בלילה? << המדריך לצלם המתחיל (וגם המתקדם) >>

טלי צדק ויעל אשכנזי

צילום: יעל קירשנבוים

יום שני
י"א באב

עצמו מבלי שהרקע יהווה גורם מתחרה אלא ישלים אותו בצורה מעניינת ככל האפשר. ניתן להשתמש בסביבה כדי לחזק את הנושא, למשל: למקם הר או עץ בסופו של שביל מתפתל, או להשתמש בענף של עץ או בחלקו של מבנה ישן בקדמת התמונה כדי ליצור מעין מסגרת לנושא. (1)

< סוף צילום בבררנות תחילה > אם תקדישו רגע למחשבה לפני הצילום תוכלו להקפיד שלא יהיו גורמים מפריעים לנושא. העין שלנו רואה בראיה בררנית. למעשה, המח בוחר מה לראות ומזניח את שאר הגורמים, כך קורה שלאחר הצילום מבחינים פתאום בפחית קולה או בעמוד חשמל מיותרים ברקע, בהם לא הבחנו בזמן הצילום. התבוננו דרך הצג והעבירו את העין על כל הפרטים שיכנסו למסגרת שלכם, החליטו מה נחוץ ומה מיותר, שוטטו ימינה ושמאלה בנוף ורק אחר כך צלמו. הריכוז לפני הצילום ישפר את היציבות שלכם וכך תקבלו תמונות חדות יותר.

< קווי אורך ורוחב > האם נצלם תמונת אורך או רוחב? ההחלטות שלנו לפני הצילום הן אלו שעושות את ההבדל בין

רבים מאיתנו חשים שטיול בלי מצלמה, מאבד מקסמו ומהחוויה המלווה אותו. אנחנו מצלמים את עצמנו, מושאי הטיול, על רקע הנוף היפה, ועוד רבות נציץ בתמונות וניזכר באותו טיול נהדר שחווינו אי פעם.

מסתבר, שצילום נוף הוא אחד מהקשים לביצוע. למרות שכל אחד יכול להרים את המצלמה ולצלם, אנו מקבלים, פעמים רבות, תצלומים שאינם תואמים את מה שראינו או את מה שרצינו לצלם - מתאכזבים.

קבלו את המדריך לצילומי נוף, המותאם הן לחובבים והן למתקדמים ומכיל מידע רב.

< עין המצלמה רואה > אם תלמדו לחשוב לפני הצילום כמו שהמצלמה רואה ולא כמו שהעין שלכם רואה - תוכלו לשפר את צילומי הנוף שלכם באופן משמעותי. מובן שכלל שהמקום יפה יותר, נקודת הפתיחה תהיה טובה יותר ואז - עם מספר דגשים תוכלו להפיק בעזרת הצלומי נוף מרהיבים.

< מחוץ למסגרת > מה נכניס לתמונה ומה לא? התמונה היא למעשה המסגרת הנתונה. ברגע שתגדירו לעצמכם מהו הנושא ומהו הרקע - יהיה לכם קל יותר להתמקד בנושא

6

צילום: שרה נח

צילום: אפרת זלצמן

צילום: הילה שילוני

תוצאות רכות ונעימות ובימים מעוננים מאוד נקבל תוצאות אפורות בעלות צבעוניות נמוכה. ימים גשומים מפיקים תצלומים מקסימים, הצבעוניות מעניינת, ההשתקפויות וההברקות מחדשות לנו את ההנאה בצילום. חפשו קרן אור שהסתננה דרך העננים הכבדים וצלמו. העין שלנו להבדיל מן "העין" של המצלמה מסתגלת לכל סוג של אור - גם לאור רך וגם לאור ניגודי וקונטרסטי. העין תצליח לראות נושא שיש בו שמש חזקה וצל כהה בצורה אופטימאלית. המצלמה לעומת זאת מוגבלת - כאשר יש פער גדול בין הצל לאור רק אחד מהם יתקבל טוב - או האזור המואר או האזור החשוך אבל בשום אופן לא שניהם. <

4

בתמונה וקו האופק ימוקם בשליש העליון (שיטת חלוקה לשלישים זו מכונה "חתך הזהב").

< שעת איכות מהן השעות המועדפות

3

צילום: אסתר לסרי

לצילום? האור הוא אשר מבדיל בין צילום מקצועי לחובבני, האור הוא לב הצילום הקובע את קצב הפעימות של התמונה. השעות היפות ביותר לצילום הן השעות הסמוכות לזריחה או לשקיעה. בשני הקצוות של היום השמש רחוקה יותר מכדור הארץ ולכן האור רך יותר, והצבעים שהיא מפיקה חמים יותר ומחמיאים לסביבה. (3) < ונעבור לתחזית גם לתחזית מזג האוויר יש הרבה מה לומר מבחינה צילומית - בימי שמש חזקים נקבל תוצאות ניגודיות מאוד וצבעים עזים. בימים מעוננים חלקית נקבל

2

צילום: אפרת זלצמן

צילום בינוני למצוין. במידה ובחרתם לבודד פרט אחד בנוף, פרח או עלה, השתמשו בעדשת זום ארוכה, התקרבו אל הנושא, הקפידו שהוא יהיה רחוק מהרקע וצלמו - הטשטוש שיתקבל ברקע יגרום לנושא שלכם להיראות מודגש יותר. נושאים מבודדים דוגמת עץ בתמונה יקבלו אורה שונה בצילום אורך או רוחב. צילום אורך ידגיש את עוצמתו וגובהו של העץ וצילום רוחב לעומת זאת ידגיש את בדידותו של העץ וקטנותו בחלל. (2)

< שמים עם עננות יפה - יקבלו העצמה אם נקצה להם שני שלישים מהפריים (גבולות הצילום והחיתוכים שלו) ונמקם את קו האופק בשליש התחתון של התמונה. תמונת אורך תגביר את הדרמטיות. כאשר השמים חלקים הם יתפסו פחות מקום

על מנת לקבל תמונה נעימה לעין מומלץ להכניס למסגרת הצילום נושא ורקע המוארים בצורה שווה. (4)
< ניצול פערים כאשר הפערים בתאורה

5

צילום: נעה סינגר

גדולים תוכלו לנצלם ולקבל תוצאות מגוונות. המתינו לשעות שבהן השמש מתחילה לרדת וקרני האור נמוכות - עימדו מול האור כך שהוא יפגע בנושא המצולם מאחור - מה שמכונה בשפה המקצועית אור אחורי, באופן זה תצליחו לצלם נושאים שקופים בנוף. צלמו את האור המגיע מאחורי העלה או הפרח וגלו את השקיפות שלהם או פשוט ציירו עם האור את קווי המתאר מסביב לנושא שאותו הינכם מצלמים. השתמשו בפערי התאורה לקבלת סילואט - צללית. צרו מהנוף שסביבכם תרשים גראפי של כתמים שחורים משורטטים על גבי רקע מואר.

היזהרו מקרניים ישירות החודרות אל המצלמה, הן יוצרות אובך כללי המאפיל על התמונה. לא מומלץ לכוון את עדשת המצלמה ישירות אל השמש.

אם תבחרו לשלב דמות בנוף עם תאורה אחורית גרמו להבזקת הפלש של המצלמה והקפידו שמרחק הדמות מהמצלמה אינו עולה על שניים עד שניים וחצי מטרים. גם אם הטיול שלכם הוא דווקא בשעות הצהריים כשהשמש חזקה, תוכלו להפיק תצלומים מעניינים - צלמו באזורים שבהם התאורה אחידה ותקבלו צבעוניות מרשימה עם הצבעים החזקים שהשמש הישירה מייצרת. (5)

< יורים לעבר השמים בחרתם לצלם ולהכניס את השמים - כדאי לכם להתחמש ב"אקדח אצבעות"... לצבע השמיים יש משמעות רבה בצילומים, ככל שהשמיים סמוכים אל השמש הם יתקבלו לבנים ממש. על מנת לקבל כחול עמוק יותר בשמיים החזיקו את האצבעות בצורת

צילום: אמרת זלצמן

7

אקדח כך שהאגודל יהיה מכוון אל השמש, המקום שאליו תכוון האצבע שלכם יפיק את הצבע הכחול העמוק ביותר של השמיים - הנמצא מנגד לשמש. (7)
< צעד צילומי קדימה צילומי לילה וצילומי HDR יצעידו אתכם צעד אחד נוסף לצילום מאתגר.

צילום: שרי שטרן

8

הלילה טומן בחובו מסתורין ויופי ולכן את תפנתו לסיים את הצילומים שלכם עם השקיעה. בשעות אלו של בין השמשות מיד אחרי השקיעה נדלקים אורות העיר - שילוב של תאורות אלו בצילום יפיק תצלומים יפיפיים. הצטיידו בחצובה קטנה, השתמשו במצב של צילום לילה או צילום במצב P ותופתעו מהתוצאות. במידה ותרצו לשלב דמות ברקע אפשרו לפלש להבזיק. (8)

צילום: אסתר לסרי

למתקדמים בלבד למתקדמים שמביניכם נמליץ מאוד לצלם תמונת HDR. כמובן שהדבר תלוי בצידו שברשותכם. עליכם להיות מצוידים במצלמה שניתן לשנות בה את מהירות הצילום.

צילום: יעל קירשנבוים

תקציר...

עשרה טיפים לצילומי נוף מעולים

- **תכננו את התמונה** - מה נכנס אליה ומה לא.
- **השתמשו בחצובה** - יצבו את המצלמה בעזרת חצובה כיס, או הניחו על פריטים מזדמנים בטבע כמו ספסל, גזע עץ כרות או סלע.
- **נקו את העדשה** - כל כתם על העדשה יופיע בצילום הסופי ואף יגרום לטשטוש. נייר אורז לניקוי עדשות נותן מענה מקצועי, זמין ולא יקר.
- **השתמשו בעדשה רחבה** לצילום מרחבים ובעדשת זום לצילומי תקריב.
- **בחרו את שעות הזהב** לצילומים - סמוך לזריחה או לשקיעה.
- **צלמו למול השמש וכנגדה.**
- **הקפידו על ISO** (רמת הרגישות של החיישן) נמוך על מנת לבטל רעש דיגיטלי.
- **צלמו השתקפויות וצלליות.**
- **המירו לשחור לבן** תמונות מיוחדות.
- **היו יצירתיים** - צלמו מזוויות לא שגרתיות.

משחקי זום השתמשו בעדשה רחבה - זום קצר - התקרבו אל הנושא כדי לייצר פרספקטיבה מתכנסת דוגמת שדרת עצים, פסי רכבת או שדה רחב וצלמו. ככל שתורידו את המצלמה קרוב יותר, תצליחו לייצר עיוות בקנה מידה אשר יחזק את תחושת העומק במרחב התמונה. השימוש בעדשה רחבה - זום קצר - יניב תוצאות חדות עם עומק שדה גדול ועם אובייקטים ממוקדים בכל מישורי התמונה. בצילום מרחבים כדאי לנסות את הפונקציה האוטומטית לצילומי נוף. היו יצירתיים בזוויות הצילום שלכם וכך תיצרו עניין רב בתוצאה הסופית - אל תהססו לצלם ממבט של נמלה או לחילופין ממעוף הציפור. הרימו את הידיים וצלמו מלמעלה למטה ולהפך. בעידן הדיגיטלי הניסיונות הללו אינם כרוכים בהוצאות נוספות ושוות את המאמץ. (10)

טלי צדק, ראש המחלקה לצילום ולמדיה דיגיטלית בבית הספר הגבוה לאמנויות לציבור החרדי - 'אמן'. יעל אשכנזי, מורה לצילום במגמה לצילום ובסמינר של בית יעקב.

התמונות כולן צולמו על ידי תלמידות בית הספר 'אמן' המקיים מחלקה מקצועית המשלבת תוכנית לימודים יסודית ומקיפה וחללי סטודיו מאובזרים בציוד משוכלל ומתקדם

דבר). בצילומי נוף אנו מעוניינים להעביר את התחושה התלת ממדית ואת המרחב שאותו חוונו.

יצירת פרספקטיבה מעניינת אשר תיצור מפגש של קווים בנקודת המגוץ (נקודת היעלמות) של התמונה תעצים את תחושת העומק והעניין בתצלומי הנוף שלכם! (9)

צלמו שלוש תמונות זהות על גבי חצובה שכל אחת מהן תקבל חשיפת אור שונה (חשיפת נורמל, חשיפת יתר וחשיפת חסר), השינוי יתבצע אך ורק במהירות הצילום. הצללים יקבלו זמן חשיפה ארוך והמבהיקים - זמן קצר. בתוכנות כמו פוטושופ או פוטומיקס ואחרות תוכלו לאחד את הצילומים לתמונה אחת המחברת את כל החשיפות לתצלום אחד עשיר מאוד בפרטים ובגוונים.

תצלום אשר מתקבל עם צבעים לא ריאליים בעלי רוויה עשירה נוצר בטכניקת HDR. < **מדד זווית** מאיזו זווית תבחרו לצלם? המצלמה שלנו רואה דרך עין אחת, מה שאומר שהתוצאה הצילומית המתקבלת היא דו ממדית (להבדיל מן העין האנושית הרואה תלת מימד - עומק, רוחב, וגובה של כל

10

צילום: הדר נחמני

3 שכבות שאי אפשר לעמוד בפניהן!

© 2014 מנטוס

מסטיק ללא סוכר

תות-תפוח-טל

אבטיח-אננס-מלון

מנטה

מנטה-לקריץ